

INSINÖÖRIMATEMATIIKAN VALMENTAVAT OPINNOT HARJOITUSTEHTÄVIÄ

Ulla Miekkala, Kirsi-Maria Rinneheimo, Pia Ruokonen-Kaukolinna, Matti Vaarma

10. toukokuuta 2021

* haastava tehtävä

△ syventävää tietoa vaativa tehtävä

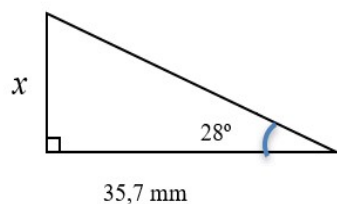
Suorakulmainen kolmio

Harjoitustehtävät

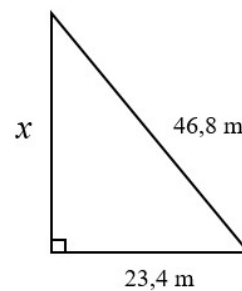
1. Ratkaise kuvan kolmiosta suure x . Pyri ratkaisemaan tehtävä käyttämällä vain yhtä yhtälöä ja vain tehtävässä annettuja tietoja.

$$\begin{aligned} 90^\circ - 28^\circ &= 62^\circ \\ \sin(62) &= \frac{35,7 \text{ mm}}{x} \\ \sin(28) &= \frac{x}{c} \\ \frac{35,7 \text{ mm}}{\sin(62)} &= \frac{x}{\sin(28)} \\ 41,9 &= \frac{x}{\sin(28)} \\ 41,9 \cdot \sin(28) &= x \\ x &= 19,3 \text{ mm} \end{aligned}$$

a)

b)

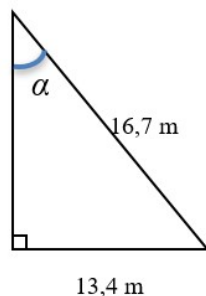

$$\begin{aligned} x^2 + 23,4^2 &= 46,8^2 \\ x &= \sqrt{46,8^2 - 23,4^2} \\ x &\approx 40,5299 \dots \\ x &= 40,5 \text{ m} \end{aligned}$$

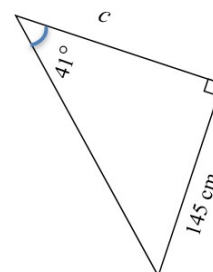
2. Ratkaise kuvan kolmiosta tuntematon suure. Pyri ratkaisemaan tehtävä käyttämällä vain yhtä yhtälöä ja vain tehtävässä annettuja tietoja.

$$\begin{aligned} \sin(a) &= \frac{13,4 \text{ m}}{16,7 \text{ m}} \\ a &= \sin^{-1}\left(\frac{13,4}{16,7}\right) \\ a &= 53,35944 \dots \\ &\approx 53,3^\circ \end{aligned}$$

a)

b)

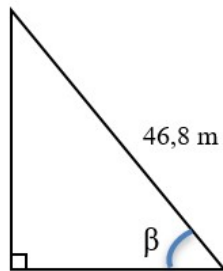
$$\begin{aligned} \tan(41) &= \frac{145}{c} \\ c &= \frac{145}{\tan(41)} \\ c &= 166,8034 \dots \\ &\approx 166,8 \text{ cm} \end{aligned}$$

3. Ratkaise kuvan kolmiosta tuntematon suure. Pyri ratkaisemaan tehtävä käyttämällä vain yhtä yhtälöä ja vain tehtävässä annettuja tietoja.

$$\cos(\beta) = \frac{23,4 \text{ m}}{46,8 \text{ m}}$$

$$\beta = \cos^{-1} \frac{23,4}{46,8}$$

$$\beta = 60^\circ$$

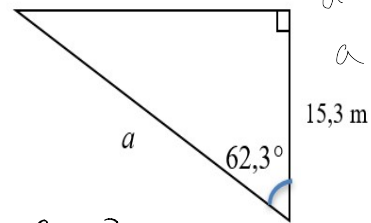

a) $\beta = 60^\circ$

$$\cos(62,3^\circ) = \frac{15,3 \text{ m}}{a \text{ m}}$$

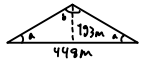
$$a = \frac{15,3 \text{ m}}{\cos(62,3^\circ)}$$

$$a \approx 32,9 \text{ m}$$

b) $a = 32,9 \text{ m}$

VIDEO

$$\tan(\alpha) = \frac{193 \text{ m}}{449 \text{ m}}$$

$$\alpha = \tan^{-1} \left(\frac{193}{449} \right)$$

$$\alpha = 40,7484 \dots$$

$$\approx 40,7^\circ$$

Tasakylkinen Kolmio

$$2\alpha + b = 180$$

$$2 \cdot 40,7 + b = 180$$

$$b = 180 - 81,4$$

$$b = 98,6^\circ$$

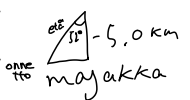
4. Tasakylkisen kolmion kanta on 448 m ja kannan vastainen korkeus 193 m. Laske kolmion kulmat ja ala. pinta-ala: 43232 m²

kulmat: 40,7° / 98,6°

5. Merivartioasemasta etelään on majakka, jonne etäisyys on 5,0 km. Merellä tapahtuu onnettomuus paikassa, joka sijaitsee majakasta suoraan länteen. Merivartioasemalta katsottuna onnettomuuspaikan ja majakan suunnat poikkeavat toisistaan 52,0°. Kuinka pitkä matka on merivartioasemalta onnettomuuspaikalle?

8,7 km

Meri.va

$$\cos(52) = \frac{5}{e}$$

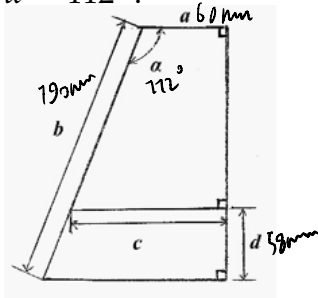
$$e = \frac{5}{\cos(52)}$$

$$e = 8,123 \dots$$

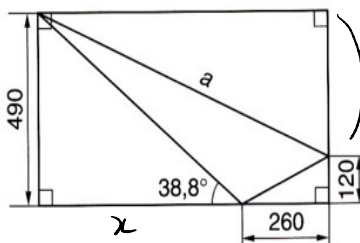
$$\approx 8,1 \text{ km}$$

VIDEO

6. Laske kuvan mitta c , kun mitat $a = 60 \text{ mm}$, $b = 190 \text{ mm}$, $d = 58 \text{ mm}$ ja kulma $\alpha = 112^\circ$.

7. Määritä kuvassa mitta a . Kuvan mitat ovat mm.

$$\sin(38,8) = \frac{490}{x}$$

$$x = \frac{490}{\sin(38,8)}$$

$$x = 797,9933 \dots \approx 792 \text{ mm} + 260 = 1042 \text{ mm}$$

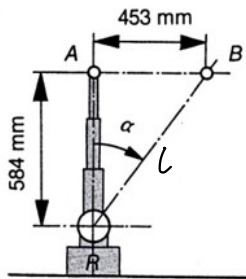
$$1042^2 + 370^2 = a^2$$

$$a = \sqrt{1042^2 + 370^2}$$

$$a = 1105,7478$$

$$\approx 1105 \text{ mm}$$

8. Pistehitsausta suorittavan robotin "käsi" siirtyy oheisen kuvion mukaisesti pisteestä A pisteeseen B. Kuinka monta astetta "käsivarsi" kääntyy ja kuinka paljon se venyy?

$$\sin(\alpha) = \frac{453 \text{ mm}}{584 \text{ mm}}$$

$$\alpha = \sin^{-1}\left(\frac{453}{584}\right)$$

$$\alpha = 50,8677 \dots$$

$$\approx 50,9^\circ$$

$$453^2 + 584^2 = l^2$$

$$l = \sqrt{453^2 + 584^2}$$

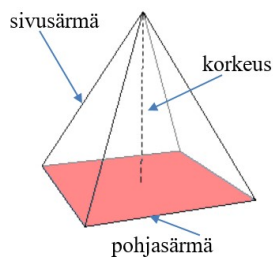
$$l = 739,097 \dots$$

$$\approx 739,1 \text{ mm}$$

9. Kaukoputken näkökulman suuruus on $7,0^\circ$. Millä etäisyydellä on poikkisuuntaan kulkeva 170 m pitkä laiva, jonka pituus ohitushetkellä juuri täyttää kiikarin näkökentän?

VIDEO

10. Oheisen säännöllisen 4-sivuisen pyramidin pohjasärmä $a = 12,3 \text{ m}$ ja korkeus $h = 24,6 \text{ m}$. Laske

- pyramidin tilavuus
- pyramidin kokonaisala
- pohjasärmän ja sivusärmän välinen kulma
- sivusärmän ja pohjan välinen kulma

(Ohje: Tilavuus: $V = \frac{1}{3}Ah$, missä A = pohjan ala ja h = korkeus)

VASTAUKSET

1. a) 19,0 mm b) 40,5 m	6. 108 mm
2. a) 53,4° b) 166,8 cm	7. 945 mm
3. a) 60° b) 32,9 m	8. 37,8°, 155 mm
4. 40,7°, 98,5°, 43 200 m ²	9. 1,4 km
5. 8,1 km	10. a) 1240 m ³ b) 775 m ² c) 76,4° d) 70,5°